

Asia: VN/26856/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle uudeksi alueidenkäyttölaki

Lausunnonantajan lausunto. Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi ympäristöministeriö pyytää, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnössä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Kommentit luvusta 1 Yleiset säännökset

Lain perusteluissa tunnistetaan hyvin seudullisen suunnittelun merkitys suurten kaupunkiseutujen kestävä kehittämisen tukemisessa. Samoin tunnistetaan nykyisin voimassa olevan lain heikkoudet kaupunkiseutujen suunnittelun ohjaamisessa.

Lakiluonnokseen kirjattu suuria kaupunkiseutuja koskeva yhteistyövelvoite on askel kohti maankäytön, asumisen ja liikenteen tarkoituksenmukaista yhteensovittamisen ohjausta. Lakiluonnoksen perusteluissa on selkeästi tunnistettu tarve liikennejärjestelmän ja maankäytön paremmasta yhteensovittamisesta suurilla kaupunkiseuduilla. Myös toimivan seutuyhteistyön myönteiset vaikutukset on monipuolisesti tunnistettu lakiluonnoksen vaikutusten arvioinnissa.

Edellä mainittuihin nähden yhteistyövelvoitetta koskeva kirjaus on kuitenkin hyvin väljä ja jättää kunnille paljon tulkinnanvaraa lain soveltamisessa.

Lakiin kirjattua yhteistyövelvoitetta tulisi täsmentää siten, että yhteistyön tekeminen konkretisoituisi kaupunkiseudun rakenteen toimivuutta vahvistavana suunnitelmana. Suunnittelu tulisi myös toteuttaa demokraattisessa kehityksessä hyvään valmisteluun ja päätöksentekoon tukeutuen.

Lain perusteluissa todetaan yhteistyövelvoitteen kytkeytyvän MAL-sopimiseen. Tampereen kaupunkiseutu toteaa, että MAL-sopimiseen pitäisi saada lisää pitkäjänteisyyttä ja ennakoitavuutta, koska kaupunkiseutusuunnittelu on vuosikymmenien aikaikkunassa toteutuvaa työtä. Tässäkin suhteessa lain kirjaus on jäänyt hallitusohjelman tavoitteisiin nähden varsin yleiselle tasolle, eikä se

tue kaupunkiseudun kuntien keskinäistä ja valtion suuntaan tehtävää sopimista, joka on noteerattu esimerkillisenä yhteistyökäytäntönä myös Suomen ulkopuolella.

Seudullisesta suunnittelusta huolehtineena kuntayhtymänä haluamme lopuksi alleviivata yhteensovittavan suunnittelun riittävän selkeää esitystasoa, jotta siitä on mahdollista edetä MAL-sopimusneuvotteluihin.

Lisäksi haluamme tuoda esiin, että suunnittelujärjestelmän uudistuksen yhteydessä toteutettava kaavajärjestelmien digitalisaatio lisää suunnitteluun kohdentuvaa työmäärää sekä suunnittelun kustannuksia.

Kommentit luvusta 2 Viranomaisten tehtävät

-

Kommentit luvusta 3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

-

Kommentit luvusta 4 Maakuntakaava

-

Kommentit luvusta 5 Yleiskaava

-

Kommentit luvusta 6 Asemakaava

-

Kommentit luvusta 7 Vähittäiskaupan suuryksiköitä koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 8 Tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 9 Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 10 Ranta-alueita koskevat erityiset säännökset

-

Kommentit luvusta 11 Kaavoitusmenettely ja vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa

-

Kommentit luvusta 12 Asemakaavan ja yleiskaavan laatimisaloite ja asemakaavan ja yleiskaavan laatiminen yhteistyössä

-

Kommentit luvusta 13 Merialuesuunnittelu

-

Kommentit luvusta 14 Kansallinen kaupunkipuisto

-

Kommentit luvusta 15 Valtion rajat ylittävät ympäristövaikutukset

-

Kommentit luvusta 16 Pakkokeinot ja seuraamukset

-

Kommentit luvusta 17 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 18 Muutoksenhaku

-

Kommentit luvusta 19 Kaavan ja muun päätöksen tiedoksianto ja voimaantuloa koskevat säännökset

-

Kommentit luvusta 20 Erinäiset säännökset

-

Kommentit luvusta 21 Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

-

Kommentit alueidenkäyttölain muuttamisesta (liitelaki, nimike muuttuu laiksi kaavojen toteuttamislainsi)

-

Kommentit rakentamislain muuttamisesta

-

Luonnos uudeksi alueidenkäyttöasetukseksi viimeistellään ja siitä pyydetään lausunnot syksyllä 2025. Jos haluatte jo nyt antaa siitä kommentteja niin voitte tehdä sen tässä.

-

Nurminen Päivi
Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä

Palosaari Saija
Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä - Lausunto on valmisteltu seudullisessa maankäyttö ja asuminen -työryhmässä 20.5. ja hyväksytty seudun kuntajohtajakokouksessa 6.6. ja seutuhallituksessa 18.6.